

Jaarverslag examinering 2009

Scheepvaart en Transport College

Versie 22 juni 2009
STC is een onderdeel van de STC-group

Inhoudsopgave

	Blz.
1 Inleiding	1
2 Vertrouwen beroepenveld	3
3 Deskundigheid betrokkenen	7
4 Exameninstrumenten voldoen	9
5 Toetsbeleid	13
6 Kwaliteit examenprocessen	17
7 Kwaliteitssystemen	19
8 Wettelijke eisen	23
9 Evaluatie doelstellingen tot en met 2008	26
10 Verbeterschema	28
12 Tot slot	29

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag examinering 2009 van het Scheepvaart en Transport College (STC). Het STC is een onderdeel van de STC-Group.

Dit jaarverslag is gebaseerd op interne en externe onderzoeken en is opgebouwd vanaf het schooljaar 2006/2007.

In het schooljaar 2008/2009 is een externe deskundige betrokken bij het beoordelen van de eindtermgerichte en de KD gerichte opleidingen. De bevindingen van de externe deskundige zijn in dit verslag verwerkt.

Via verschillende bronnen, zoals: vragenlijsten deelnemers, onderzoek inspectie, bevindingen subexamencommissies en vaststellingscommissie, interne audit, besprekingen in bedrijfstakcommissies en examencommissie is informatie verzameld over het examenproces en -product. De gegevens zijn op sectorniveau geanalyseerd en omgezet in verbeterdoelstellingen. Deze doelstellingen worden opgenomen in de sector- of afdelingsplannen en omgezet in actiepunten.

Via de deelname van het bedrijfsleven in de vaststellingscommissies, in de Bedrijfstak Commissies (BTC is per sector opgezet) en via vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in het bestuur van de STC-Group is het bedrijfsleven nauw betrokken bij het tot stand komen van het onderwijs en de examinering. De kwaliteit van het examen is dus in samenwerking met het bedrijfsleven tot stand gekomen en verbeterd.

Dit jaarverslag is opgebouwd aan de hand van de standaarden van de inspectie. Voorafgaande aan de hoofdstukindeling wordt ingegaan op het kwaliteitssysteem (hfst 7) dat het STC hanteert en het toetsbeleid (hfst 5) wat nu en in de toekomst vorm dient te geven aan de opzet en uitvoering van de toetsing.

De hoofdstukken zijn als volgt ingedeeld:

- Standaard 1: Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 2.
- Standaard 2: De deskundigheid van betrokkenen is gewaarborgd. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 3.
- Standaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 4.
- Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische eisen. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 4.
- Standaard 5: De examineringprocessen van afnamen, beoordeling en diplomering zijn deugdelijk. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 5 en 8.
- Standaard 6: De examineringkwaliteit is voldoende geborgd. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 5 en 6.
- Standaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering. Dit onderwerp wordt besproken in hoofdstuk 7.

In hoofdstuk 9 wordt teruggekeken op de voorgenomen doelstellingen tot en met december 2008 en de behaalde resultaten, in hoofdstuk 10 worden de voorgenomen acties in relatie gebracht met de sectorplannen.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 11 een samenvatting gegeven over de voorgenomen doelstellingen en wordt het vervolgtraject voor het behalen van de doelstellingen besproken.

Metten van de tevredenheid examinering

De tevredenheid over onderwijs en examinering wordt regelmatig gemeten bij de klantengroepen. Hierna worden eventuele doelstellingen bijgesteld. Van belang is die

verbeteringen zo vorm te geven dat klachten en beroepsprocedures tot een minimum worden beperkt.

Om de tevredenheid van de deelnemers te meten zijn er vanaf 2007 een aantal vragenlijsten uitgezet.

- De vragenlijst “Tevredenheid deelnemers” over examinering (uitgezet januari 2009) is ingevuld door 699 respondenten.
- De vragenlijst “Betrokkenheid bedrijfsleven examinering” (uitgezet februari 2009) is ingevuld door 125 respondenten.
- Odin 4 (2029 respondenten.) is in 2007 afgenomen en Odin 5 (704 respondenten) in 2008.

In de hoofdstukken van dit jaarverslag examinering zijn de vragen uit de verschillende enquêtes (tevredenheid deelnemers, betrokkenheid bedrijfsleven en Odin 4 en 5) met betrekking tot examinering en aanvullende gegevens geanalyseerd. Uit de analyses zijn verbeterpunten benoemd gebaseerd op een norm. Door het College van Bestuur is de norm vastgesteld voor een voldoende. De norm is een cijfer 6 op een tienpuntschaal. Eventuele aanvullende gegevens uit de interne en of externe onderzoeken worden in de analyses meegenomen.

De gemiddelde scores zijn samengevat in schema's. De gemiddelde scores op onderwerpen in de Odin vragenlijsten zijn geplaatst op een schaal van 1 tot en met 5. Deze gemiddelde scores zeggen iets over de waardering/tevredenheid van de deelnemers.

Bijvoorbeeld

- Het onderwerp goed geïnformeerd zijn over rechten en plichten wordt gewaardeerd met een 3.07 op een schaal van 5. Op een schaal van 10 wordt dit met een 6.14 gewaardeerd. In dit voorbeeld is de norm gehaald.
- De vragenlijsten “Tevredenheid deelnemers en Betrokkenheid bedrijfsleven bij examinering” heeft een vierpuntschaal. In dit geval dient een score vermenigvuldigd te worden met 2,5 om een score naar een tienpuntschaal om te zetten. Een score van 1,5 wordt dan 3.75. De norm is in dit geval niet gehaald.

Voor de ja/nee vragen geldt een norm van 60 % op het antwoord ja. Indien een vraag zo gesteld is dat het antwoord nee de positieve kant belicht dan is de norm 60% voor het antwoord nee.

De scores op de vragenlijsten welke onder de norm liggen, worden omgezet in verbeterdoelstellingen. Deze verbeterdoelstellingen worden besproken door leden van het CvB, de examencommissie, de BTC, de subexamencommissie, de deelnemersraad. MR en door de docenten. Hierna worden de actiepunten opgenomen in het sector- of afdelingsplan. In een aantal open vragen wordt een mening gevraagd die kan leiden tot verbeteringen. De voorstellen tot verbetering van de vragen en voorbeeld antwoorden en de manier waarop de enquête kan worden verbeterd, worden geanalyseerd en eventuele aanpassingen worden in een volgende enquête verwerkt.

1. Vertrouwen beroepenveld (standaard 1)

Het bedrijfsleven waarmee het STC samenwerkt is tevreden over de kwaliteit van de examinering. Dit uit zich door de samenwerking met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in de Bedrijfstak Commissie (BTC). In hoofdstuk 7, in de alinea “Bedrijfstakcommissie” wordt hierop uitgebreid ingegaan. Verder uit zich dit tijdens het bespreken van de vaste agendapunten op de vergaderingen van de verschillende BTC’s. De agendapunten kwaliteit van het onderwijs en examinering zijn vaste agenda punten van deze commissies. Naar aanleiding van het verslag van de vaststellingscommissie worden in de betreffende BTC de bevindingen en conclusies van de vaststellingscommissie besproken en eventueel aanbevelingen gedaan. Eén maal per jaar, of indien nodig eerder, worden de bevindingen uit de BTC besproken met de examencommissie. Ook zijn leden uit de BTC’s of door de BTC’s aangewezen vertegenwoordigers lid van de verschillende vaststellingscommissies. Dit garandeert niet alleen enige mate van onafhankelijk inbreng over de kwaliteit van de toetsen maar geeft het bedrijfsleven inzicht in de kwaliteit en niveau van de toetsen.

Het vertrouwen van het bedrijfsleven blijkt ook uit de samenwerkingsovereenkomsten die verschillende bedrijven en belangenorganisaties met het STC hebben afgesloten.

Enkele voorbeelden van gespreksonderwerpen uit BTC zijn:

- Verslag uit de vaststellingscommissie per sector
- Opzet van examens in het CGO
- Inhoud en niveau van de toetsen
- Voordracht nieuwe leden voor de vaststellingscommissie
- Niveau Taal en rekenen

Om het vertrouwen en de betrokkenheid van het bedrijfsleven breder te trekken dan de vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, die zitting hebben in de BTC’s is een vragenlijst uitgezet naar medewerkers uit het bedrijfsleven die betrokken zijn bij het opleiden en of begeleiden van deelnemers tijdens de beroepspraktijkvorming (BPV).

Van de 1269 respondenten hebben slechts 10% (125) deze enquête ingevuld waardoor zij niet representatief is, maar de uitslag geeft wel een indicatie op welke punten het STC zou moeten verbeteren.

De vragenlijst is onderverdeeld in verschillende onderdelen en de scores zijn verdeeld over een vierpuntenschaal.

De onderdelen zijn:

- betrokkenheid visie en beleid
- samenwerking, betrokkenheid examens
- bekendheid klachtencommissie
- tevredenheid inhoud en niveau examens
- deskundigheid op het gebied van examinering.

Verder zij er twee open vragen gesteld over de wens betrokken te zijn bij de totstandkoming van de visie en het beleid over examinering en de wens betrokken te zijn bij de constructie van exameninstrumenten.

De norm die het STC hanteert is het cijfer 6 op een tienpuntenschaal. De antwoorden zijn geplaatst op een 4 puntenschaal. De gemiddelde uitslag wordt daarom vermenigvuldigd met 2,5 om de score naar een tienpuntenschaal om te zetten. De scores worden in verschillende schema’s verzameld, geanalyseerd en worden vertaald naar doelstellingen tot en met 2010.

Score betrokkenheid visie en samenwerking

Voor een vakinstelling zoals het STC is het van belang om de visie op examinering en de samenwerking met het bedrijfsleven vast te houden en te vergroten. In schema 1 van dit hoofdstuk worden de scores op deze punten verzameld, geanalyseerd en doelstellingen geformuleerd.

Schema 1 visie en samenwerking examinering

Vragen eigen vragenlijst	Score 2009	tienpuntenschaal
Mate van betrokkenheid totstandkoming visie en beleid examinering	1,5	3.75
Beoordeling over de samenwerking op het gebied van examinering	2,4	6
Gemiddeld	1.95	4.88

Analyse betrokkenheid visie en samenwerking

De score op het onderwerp betrokkenheid visie en beleid ligt ver onder de norm (3.75). De beoordeling over de samenwerking scoort precies op de norm (6). Van belang is om, na totstandkoming van het onderwijsconcept, een voorlichtingscampagne te organiseren. Hiermee moet duidelijk en bekend worden hoe de visie en de totstandkoming van het toetsbeleid tot stand is gekomen. Hierna is het van belang om regelmatig te communiceren over examinering met diegene die het bedrijfsleven vertegenwoordigers.

Doelstellingen betrokkenheid visie en samenwerking tot en met 2010

- De visie en het beleid van het STC over examinering bekend maken aan vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven
- Regelmatiger communiceren met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven over inhoud en vorm van de toetsing

Score samenwerking, betrokkenheid examens

Van belang voor het STC is om de samenwerking en betrokkenheid bij de examinering te behouden, dan wel te vergroten. Hierbij gaat het om samenwerking over de constructie van de examenopdrachten, het voorbereiden en afnemen van examens, de informatieverstrekking en instructie over de examens, de tevredenheid van examinering op school en de wens om betrokken te zijn bij de examinering.

Schema 2 samenwerking, betrokkenheid examens

Vragen	Score 2009	tienpuntenschaal
Welke mate betrokken bij constructie van examens	1.8	4.5
Welke mate betrokken bij afnamen examens	1.4	3.5
Tevredenheid aantal medewerkers, die betrokken zijn bij examinering	2.8	7
Ontvangen voldoende informatie en instructie over afnamen examen in de praktijk	2.2	5.5
Tevreden over wijze afnamen examen op school	2.8	7
Welke mate betrokken bij beoordeling van examens	1.6	4
Wens andere mate van betrokkenheid bij examinering	2.3	5.75
Gemiddelde	2.13	5.32

Analyse samenwerking, betrokkenheid examens

De gemiddelde score op het onderwerp samenwerking en betrokkenheid examinering scoort onder de norm (5.32). De tevredenheid over het aantal medewerkers die betrokken zijn bij het examen scoort boven de norm (7). Dit geldt ook voor de tevredenheid over de wijze waarop de examens op school worden afgenomen (7).

De onderdelen betrokkenheid constructie en afnamen examens (4.5 en 3.5), informatie en instructie over examens (5.5), de mate van betrokkenheid bij het examen (4) en de wens om betrokken te zijn bij examinering (5.75) scoren onder de norm.

Doelstellingen samenwerking, betrokkenheid examens tot en met 2010

- meer medewerkers uit het bedrijfsleven betrekken bij de constructie en afname van examens
- betere informatie en instructie verstrekken aan medewerkers uit het bedrijfsleven, die betrokken zijn bij de examinering
- onderzoeken op welke manier de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij examinering kan worden vergroot. Dit punt heeft een relatie met de twee voorgaande doelstellingen.

Score klachtencommissie en tevredenheid inhoud, niveau en wijze van afnamen

Om de kwaliteit van de examens op voldoende niveau te houden is het noodzakelijk, dat het bedrijfsleven op de hoogte is van de mogelijkheid om een klacht in te dienen over een afgenomen examen. Verder is het in het kader van de kwaliteit van examens van belang dat het bedrijfsleven tevreden is over het niveau, inhoud en frequentie van het examen.

Schema 3 klachten, tevredenheid examens

Vragen	Score 2009	tienpuntschaal
Bekendheid klachtencommissie	2.1	5.25
Tevreden over inhoud examen	2.7	6.75
Tevreden niveau examen	2.7	6.75
Tevreden met toetsvorm	2.8	7
Tevreden over wijze waarop examen wordt afgenomen op werkplek	2.8	7
Tevreden over aantal examens gedurende de opleiding	2.9	7.25
Gemiddelde	2.67	6.67

Analyse klachtencommissie en tevredenheid inhoud, niveau en wijze van afnamen

De gemiddelde score over de bekendheid van de klachtencommissie en de tevredenheid over de inhoud, niveau en frequentie van het examen scoort boven de norm (6.67). Het bedrijfsleven is onvoldoende bekend met de mogelijkheid voor deelnemers om een klacht in te dienen over een examen bij de klachtencommissie (5.25). Voor klachtencommissie lees commissie van beroep voor examens.

Doelstelling klachtencommissie en tevredenheid inhoud, niveau en wijze van afname tot en met 2010

- Het bedrijfsleven beter informeren over de mogelijkheid een klacht in te dienen over een examen.

Scoren deskundigheid examinatoren

Om de kwaliteit van het examen te garanderen is het noodzakelijk dat de beoordelaars deskundig zijn. Om hierin inzicht te krijgen zijn er drietal vragen opgenomen in de vragenlijst voor het bedrijfsleven. De onderdelen zijn: persoonlijke deskundigheid, deskundigheid examinatoren van het STC en de deskundigheid van de medewerkers van het bedrijf over het onderwerp examinering.

Schema 4 deskundigheid examinatoren

Vragen	Score 2009	tienpuntenschaal
Tevreden over uw persoonlijke deskundigheid m.b.t. examinering	2.8	7
Tevreden over deskundigheid m.b.t. over examinering van examinatoren STC	3	7.5
Tevreden over deskundigheid m.b.t. examinering van medewerker van uw bedrijf	2.9	7.25
Gemiddelde	2.9	7.25

Analyse deskundigheid examinatoren

De gemiddelde score op het onderwerp deskundigheid examinatoren is goed (7.25). Dit betekent dat het bedrijfsleven meer dan tevreden is over de deskundigheid van de beoordelaars of begeleiders van de examinering. Dit onderwerp komt verder terug bij de behandeling over standaard 2, deskundigheid beoordelaars. Het is dan ook niet noodzakelijk doelstellingen te formuleren over dit onderwerp.

Scoren op de open vragen

In de vragenlijst voor het bedrijfsleven zijn een tweetal open vragen opgenomen. Deze vragen behandelen de onderdelen betrokkenheid bij de totstandkoming visie en beleid van het STC m.b.t. examinering en de wens om betrokken te zijn bij de constructie van toetsopdrachten.

Schema 5 betrokkenheid visie, beleid en constructie examen

Vragen Reacties	1. Wens mee te doen bij formuleren visie en beleid examinering	2. Wens betrokken te zijn bij constructie toetsopdrachten	vr1. %	vr 2 %
Nee	56	58	67	77
Ja	10	8	12	11
Nvt	4	3	5	4
Eventueel	5	3	6	4
Toegankelijker maken	8	2	9	3
Voorlopig niet	1	1	1	1
Totaal respondenten	84	75	100%	100%

Opmerkingen geplaatst onder de twee open vragen zijn:

- Altijd nuttig om met anderen te praten over examinering
- Meer aandacht voor beoordelingslijsten BPV-boek
- Inhoud en niveau examen op school moeten bekend zijn bij bedrijven
- Meer betrokkenheid bij bedrijfsleven over inhoud examen
- Het bedrijf wil meer op de hoogte zijn van andere cijfers die behaald zijn door een leerlingen

- Meer toetsen in de praktijk afnemen
- Meer bekendheid met opdrachten tijdens de BPV.
- Praktijkgedeelte op het schip meer op wensen bedrijf, i.p.v. wensen school. Dit voorkomt dat er veel tijd besteed wordt aan invullen BPV-boek i.p.v. werken.

Analyse open vragen

Uit de score blijkt dat het merendeel van de bedrijven geen behoefte heeft om mee te denken over visie en beleid t.a.v. examinering (67%). Ook niet als het gaat om de betrokkenheid bij het construeren van toetsen (77%). Dit is een verontrustende score en sluit aan bij de uitkomst van schema 1 en 2. Daarom nogmaals de conclusie, dat (eerste vraag schema 1, score 3.75) er beter gecommuniceerd dient te worden over de totstandkoming van visie en beleid. Ook is de tweede vraag in schema 2 uit dit hoofdstuk van belang. Op de vraag in welke mate medewerkers uit het bedrijfsleven betrokken zijn bij de constructie van toetsopdrachten scoort het STC een 4.5. De conclusie is dan ook dat de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de totstandkoming van de visie en beleid moet worden vergroot. Door de betrokkenheid te vergroten is het wellicht mogelijk dat, het bedrijfsleven bereid is mee te werken aan het totstandkoming van de visie en beleid en het construeren van examens.

Doelstellingen n.a.v. open vragen

- Bedrijfsleven informeren over het toetsbeleid wat is vastgesteld
- Deskundigheid bedrijfsleven betrekken bij inhoud en afnamen van examens. Zowel op school als in de BPV.

2. Deskundigheid betrokkenen (standaard 2)

Het STC hecht veel waarde aan de deskundigheid van de betrokkenen (samenstellers en beoordelaars) bij de examinering. Dit gebeurt door de kwaliteit van de betrokkenen bij het maken en beoordelen van toetsen op peil te brengen (nieuwe docenten) en te houden (docenten die al in dienst zijn). In de alinea taken en bevoegdheden van de betrokkenen bij examinering van het handboek examinering staan de criteria vermeld. Aan de hand van deze criteria worden de betrokkenen, zowel intern als extern onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie beoordeeld.

Om de kwaliteit van de constructeur en beoordelaars op peil te brengen worden alle nieuwe docenten hiervoor geschoold. Na de scholing wordt een toets en alle relevante instrumenten ingeleverd. Deze toets en relevante instrumenten wordt beoordeeld door een onderwijkskundige en bij goedkeuring volgt een certificaat. Verder is er ook een intern begeleider aangesteld die de nieuwe docent verder begeleidt in het lesgeven en eventueel hulp verleent bij het maken en beoordelen van toetsen. Ook is het construeren en beoordelen van toetsen een onderdeel van de Fontys-scholing voor de zogenaamde zij-instromers. Alleen de zij-instromers die de verklaring, als bewijs voor voldoende didactische voorbereiding tot het geven van onderwijs aan instellingen behorende bij de B.V.E.-sectoren behalen, krijgen een vaste aanstelling.

Alle toetsen en bijbehorende instrumenten die meetellen voor het examen worden ingeleverd bij de vaststellingscommissie. De vaststellingscommissie is een werkgroep welke werkt onder verantwoordelijkheid van de subexamencommissie. Dit is een examencommissie per sector. Nadat de toetsen en bijbehorende instrumenten zijn ingeleverd worden deze op diverse aspecten beoordeeld aan de hand van een checklist. In bijna alle vaststellingscommissies hebben leden of vertegenwoordigers van de BTC zitting. Hierdoor heeft het bedrijfsleven direct invloed op de kwaliteit van de toetsing. De bevindingen van de vaststellingscommissie worden vastgelegd in een verslag en later besproken in de examencommissie en de

desbetreffende BTC. Als er opmerkingen zijn over de inhoud van de toets of gebruikte instrumenten worden noodzakelijke en mogelijke verbeteringen teruggekoppeld. Hierdoor wordt kwaliteit van de toetsen en beoordelingsinstrumenten, die gemaakt zijn door constructeurs die al langer in dienst zijn, op peil gehouden. Alleen door de vaststellingcommissie goedgekeurde toetsen en instrumenten worden aangeboden aan de leerlingen.

Scoren deskundigheid betrokkenen examinering

In de vragenlijst tevredenheid van de deelnemers over examinering staan een aantal vragen die betrekking hebben op de deskundigheid van de betrokkenen bij examinering. Deze vragen gaan over: de tevredenheid over de manier waarop er getoetst wordt, de tevredenheid over de beoordeling van de gemaakte toetsen, of het helder is wat er bij een vraag of opdracht verwacht wordt en of het taalgebruik bij de vragen of opdrachten altijd duidelijk is.

Schema 1 deskundigheid betrokkenen examinering

Vragen	Score 2009	tienpuntenschaal
Tevredenheid over de manier waarop er getoetst wordt	2.7	6.75
De tevredenheid over de beoordeling van de gemaakte toetsen	2.6	6.5
Of het helder is wat er bij een vraag of opdracht verwacht wordt	2.7	6.75
Of het taalgebruik bij de vragen of opdrachten altijd duidelijk is	2.8	7
Gemiddeld	2.7	6.75

Analyse deskundigheid betrokkenen examinering

De gemiddelde score op het onderwerp deskundigheid betrokkenen examinering is boven de norm van een 6 op een tienpuntenschaal. Ook de verschillende onderdelen scoren boven de norm.

Ook door andere vertegenwoordigers (geen leden BTC) uit het bedrijfsleven wordt de deskundigheid bevestigd. Zie hiervoor schema 4 (deskundigheid examinatoren) uit het hoofdstuk 2. Er worden dan ook geen verbeterdoelstellingen over dit onderwerp geformuleerd.

Voor opzet van de toetsing in kader van competentiegericht opleiden (CGO) worden het toetsbeleid (hfst 5) en de kwalificatiedossiers (KD's) als uitgangspunt genomen. De deskundigheid van de betrokkenen wordt ook zoals hierboven is beschreven op peil gehouden. Het competentiegericht toetsen vraagt andere competenties van de betrokkenen bij examinering. Om de deskundigheid van de betrokkenen bij examinering te vergroten zijn in schooljaar 2008-2009 externe deskundigen ingeschakeld van de firma Triam Float. In dit scholingstraject worden nieuwe, voor KD geschikte, instrumenten ontwikkeld voor de constructie en verantwoording van examens. Ook worden de ontwikkelde methodemixen (verschillende toetsvormen) door Triam Float beoordeeld en worden er indien noodzakelijk verbeteringen aangebracht. Deze nieuwe opzet heeft ook gevolgen voor de beschrijving van het examenproces. Eén hiervan is dat een aantal documenten, dat een relatie heeft met de examinering aangepast moet worden. Hiervoor wordt ook de deskundigheid van Triam Float ingeschakeld.

Hiermee wordt niet alleen de deskundigheid van de betrokkenen bij de examinering vergroot, maar ook een extern deskundige ingezet bij het beoordelen van de proces en inhoud van de examinering.

Beroepspraktijkvorming (BPV)

Het STC heeft er niet voor gekozen om alle toetsen in de BPV af te nemen, daar waar het STC zelf over alle kennis, beroepsomgevingen en trainingscentra kan beschikken. De afhankelijkheid van het bedrijfsleven zou te groot worden en in tijden van recessie of slechte arbeidsmarkt zou het STC de verplichtingen naar de deelnemer mogelijk niet meer na kunnen komen.

Vanwege de noodzaak om de deskundigheid van de betrokken bij examinering in de BPV op peil te brengen en te houden wordt er een scholingstraject opgezet. Voor beoordelaars van het STC, en indien noodzakelijk beoordelaars uit het bedrijfsleven, wordt een assessorentraining opgezet.

Voor die tijd is het oordeel wat gegeven wordt door de beoordelaars in de BPV slechts een advies. Dit advies wordt door de beoordelaar van het STC meegenomen in de uiteindelijke beoordeling van de BPV.

Doelstelling deskundigheid beoordelaars

- Meten hoeveel keer een constructeur verbeterpunten opgelegd krijgt vanuit de toetsvaststellingscommissie
- Inzetten van meerdere beoordelaars voor een beoordeling van een toets
- Opzetten van een assessorentraining voor het beoordelen van een Proeve van Bekwaamheid en de BPV.

3. Exameninstrumentarium voldoen (standaarden 3 en 4)

Voor een deel van de opleidingen geldt dat deze uitgaan van de eindtermenopzet een ander steeds belangrijker deel dient te voldoen aan de opzet welke is verwoord in het Kwalificatie Dossier (KD). Het eerst deel van dit hoofdstuk wordt ingegaan op verantwoording of de exameninstrumenten inhoudelijk voldoen aan uitstroomeisen als een opleiding uitgaat van het eindtermen document. In het tweede deel wordt ingegaan op de verantwoording richting KD.

Opzet volgens eindtermendocument

In het eindtermendocument staat het profiel beschreven waaraan de toekomstige beroepsbeoefenaar dient te voldoen. In relatie tot dit profiel zijn er deelkwalificaties opgezet en binnen deze deelkwalificaties zijn eindtermen geformuleerd. Met behulp van de in de deelkwalificaties beschreven eindtermen zijn onderwijseenheden opgezet. In deze onderwijseenheden is opgenomen:

- de naam, een uniek nummer, de toetsvorm, het aantal SBU, contacturen
- een verdeling over de eindtermen en de periode waarin het lesprogramma wordt verzorgd en welke toets afgenomen wordt genomen.

Alle eindtermen betreffende de deelkwalificatie worden op deze manier opgenomen in het lesprogramma en in de toetsing. De verantwoording over de organisatie van de toetsing is opgenomen in de algemeen onderwijs- en examenregeling (OER) en handboek examinering. De verantwoording over de inhoud van de toetsing en onderwijsprogramma is opgenomen in de specifieke OER

Vanuit de in de onderwijseenheden beschreven inhoud wordt een toets opgezet. De opbouw van een toets wordt beschreven in een toetsmatrijs. In de toetsmatrijs is een relatie gelegd met het onderwijsprogramma (specifiek OER), met de bij de te behandelen eindtermen

vastgelegde taxonomiecode en is met behulp van een evenredige punten verdeling per vraag of vragen een cesuur vastgelegd. In het algemeen in de cesuur gesteld op 55% van het totaal aantal te behalen punten. In het antwoordmodel wordt vastgelegd op welke manier de toets wordt beoordeling.

De algemene OER wordt bij aanvang van de opleiding besproken met de deelnemers. De planning, wat van de deelnemer verlangd wordt en de omstandigheden waaronder de toetsing plaatsvindt wordt ruim voor de toetsing bekend gemaakt aan de deelnemer.

Het opleidingsprofiel, het specifiek OER, het voorblad van een toets, de toetsmatrijs, de toets en het antwoordmodel vormen samen de exameninstrumenten. Deze instrumenten worden beoordeeld -aan de hand van een checklist -door de vaststellingscommissie die onder verantwoordelijkheid van de subexamencommissie zijn werkzaamheden verricht. Als er verbeteringen noodzakelijk zijn worden deze verwerkt. Alle toetsen en verbeteringen aan de toetsen dienen ruim voor de afnamen van de toets te zijn verwerkt. De verbeterde toetsen worden opnieuw aangeboden aan de vaststellingscommissie. Alleen door de vaststellingscommissie goedgekeurde toetsen worden afgenomen. Met deze opzet wordt bewerkstelligd dat, alle toetsen het eindtermendocument afdekken op de juiste inhoud en het juiste beheersingsniveau.

Ondanks deze kwalitatief verantwoorde opzet zijn er in april 2008 toch een aantal opleidingen met een onvoldoende beoordeeld door de inspectie van onderwijs. Deze onvoldoende had te maken met het niet voldoen aan de uitstroomeisen en onvoldoende uitwerking van het exameninstrumentarium. Nadat dit bij het STC bekend is gemaakt, heeft het STC de volgende maatregelen genomen:

- Bij alle opleidingen - dus ook de opleidingen die een onvoldoende hebben gekregen - is een interne audit gehouden
- De interne audit is afgenomen aan de hand van een auditplan en tijdens de afnamen van de audit is gebruik gemaakt van een checklist
- Tijdens de audit zijn alle relevante toetsen bekeken en beoordeeld door een onderwijskundige
- De aan de hand van de audit geconstateerde verbeterpunten zijn verwerkt in de toetsen en exameninstrumenten

In grote lijnen zijn, nadat de interne audit is gehouden, de volgende punten geconstateerd:

- Niet in elke toets is de puntenwaardering per vraag aangegeven
- Niet alle toetsen hebben voldoende dekkingsgraad
- Dekkingsgraad van de BPV toetsen zijn niet altijd van voldoende niveau
- Niet alle instrumenten werden op de juiste manier ingevuld.

De externe deskundige heeft een aantal opleidingen onderzocht binnen een bepaalde sector. De algemene conclusie en aandachtspunten gelden na dit onderzoek voor alle sectoren. De conclusie en aandachtspunten waren:

- De kennistoetsen zijn over het algemeen van redelijk tot goede kwaliteit
- De toetsmatrijzen moeten volledig worden ingevuld
- De kwaliteit van de BPV-beoordeling moet meer aandacht krijgen

De uitkomst van deze audit en het onderzoek van de externe deskundige zijn opgenomen in dit jaarverslag en zijn besproken met de voorzitter van de examencommissie. Hierna zijn alle

toetsen, en de inhoud van de ingevulde instrumenten zo verbeterd dat deze voldoen aan de eisen. Tevens is alle informatie voldoende uitgewerkt in de exameninstrumenten.

Doelstelling opzet volgens eindtermen tot en met 2010

- Vervolgen met het organiseren van interne audit voor die opleidingen welke nog werken volgens de eindtermen opzet.
- Vragenlijst ontwikkelen voor docenten. In deze vragenlijst worden vragen opgenomen over het hanteren van de exameninstrumenten.

Opzet volgens het kwalificatiedossier (KD)

De opzet en kwaliteitseisen voor de verantwoording van het kwalificatiedossier is verwoord in het hoofdstuk Toetsbeleid. Met behulp van twee extern deskundigen (firma Triam Float) is ervoor gekozen de al eerdere ingezette opzet van de onderwijskundige inhoud, de verantwoordingsinstrumenten en examendocumenten te verbeteren. De verbeteringen hebben betrekking op de opzet van het opleidingsprofiel, opleidingsplan (specifiek OER), toetsplan, toetsmatrijzen, jaar- en studiewijzers. Deze opzet moet bewerkstelligen dat de exameninstrumenten ervoor zorgdragen dat toetsvormen passen bij het beheersingsniveau en dekking van het KD verantwoord kan worden. Ook vóór deze inzet van de extern deskundigen was de verantwoording op orde, echter door de vele versies van de verschillende KD's werd het steeds moeilijker om met de beperkte capaciteit de kwaliteit te garanderen. Verder zijn de verantwoordingsdocumenten bekeken op leesbaarheid, logische volgorde en consequente doorwerking van regelgeving in de verschillende documenten.

In het hoofdstuk Toetsbeleid staat uitgebreid beschreven op welke manier op dit moment en in de toekomst de toetsing en examinering geregeld gaat worden. Het hoofdstuk Toetsbeleid is een onderdeel van het Onderwijsconcept welke is vastgesteld door het College van Bestuur. Dit onderwijsconcept moet ervoor zorgen, dat voor de komende jaren de uitgangspunten en regels zijn vastgelegd, die de kwaliteit van het onderwijs en examinering garanderen.

In het KD staat het profiel beschreven waaraan de toekomstige beroepsbeoefenaar dient te voldoen. In relatie tot dit profiel zijn er kerntaken en werkprocessen beschreven. De werkprocessen zijn onderverdeeld in competenties in relatie tot een prestatie-indicator. Met behulp van de werkprocessen, prestatie-indicatoren en competenties wordt de toetsing opgezet. Deze toetsing uitgaande van beheersingscriteria bestaat uit een mix van toetsvormen zoals:

- Schriftelijke, vaardigheids en simulator toetsen, werkopdrachten in practica
- Praktijkruimtes of een proeve van bekwaamheid.

De verantwoording naar het KD staat beschreven in het opleidingsplan, toetsplan en toetsmatrijs. De verantwoording naar het lessen- en toetsprogramma staat beschreven in de jaar- en studiewijzer.

In deze instrumenten is opgenomen:

- Naam van de toets, de toetsvorm, het aantal SBU, contact uren
- Een verdeling over de prestatie-indicatoren en competenties, de periode waarin het lesprogramma wordt verzorgd en een toets wordt afgenomen .

Alle competenties en prestatie-indicatoren in relatie tot het werkproces en kerntaken worden op deze manier opgenomen in het lesprogramma en getoetst. Hierdoor wordt het

beheersingsniveau van toetsing gegarandeerd. De verantwoording over de organisatie van de toetsing is opgenomen in het opleidingplan, de algemeen onderwijs- en examenregeling en handboek examinering.

In de toetsmatrijs is in het algemeen de cesuur gesteld op 55% van het totale aantal te behalen punten. Elk werkproces wordt beoordeeld met een gelijk aantal punten. In het antwoordmodel wordt vastgelegd op welke manier en wat van belang is voor een goede beoordeling van de toets - binnen een examenmix.

Het opleidingsplan wordt bij aanvang van de opleiding besproken met de deelnemers. De planning, wat van de deelnemer verlangd wordt en de omstandigheden waaronder de toetsing plaatsvindt wordt ruim voor de toetsing bekend gemaakt aan de deelnemer.

Het opleidingsprofiel, opleidingsplan, toetsplan en toetsmatrijs, het voorblad van een toets, de toets en het antwoordmodel vormen samen de exameninstrumenten. Deze instrumenten worden beoordeeld -aan de hand van een checklist -door de vaststellingscommissie, die onder verantwoordelijkheid van de subexamencommissie zijn werkzaamheden verricht. Als er verbeteringen noodzakelijk zijn worden deze verwerkt. Alle toetsen (binnen een examenmix) en verbeteringen aan de toetsen dienen ruim voor de afname van de toets te zijn verwerkt. De verbeterde toetsen worden opnieuw aangeboden aan de vaststellingscommissie. Alleen door de vaststellingscommissie goedgekeurde toetsen worden afgenomen. Met deze opzet wordt bewerkstelligd dat alle toetsen –binnen een examenmix- het KD afdekken op de inhoud van het KD en het juiste beheersingsniveau. Het beheersingsniveau is vastgesteld op het beginners-, gevorderden en eindniveau. In de toetsmatrijs wordt dit niveau aangegeven.

Ondanks deze kwalitatief verantwoorde opzet is er in april 2008 toch één opleiding met een onvoldoende beoordeeld door de inspectie van onderwijs. Deze onvoldoende had te maken met het niet voldoen aan de uitstroomeisen en onvoldoende uitwerking van het exameninstrumentarium. Nadat dit bij het STC bekend is gemaakt heeft het STC de volgende maatregelen genomen:

- Bij de opleiding die een onvoldoende heeft gekregen is een interne audit gehouden
- De interne audit is afgenomen aan de hand van een auditplan en tijdens de afnamen van de audit is gebruik gemaakt van een checklist
- Tijdens de audit zijn alle relevante toetsen bekeken en beoordeeld door een onderwijskundige
- De aan de hand van de audit geconstateerde verbeterpunten zijn verwerkt in de toetsen en exameninstrumenten.

De uitkomst van deze audit is vastgelegd in een schematisch opgezet verslag, verwerkt in dit jaarverslag en besproken met de voorzitter van de examencommissie. Hierna zijn alle toetsen en gebruikte instrumenten zo verbeterd dat deze voldoen aan de uitstroomeisen en dat alle informatie voldoende is uitgewerkt in de exameninstrumenten.

In grote lijnen zijn naar aanleiding van de audit de volgende punten geconstateerd:

- Niet alle sectoren hanteren gelijksoortige instrumenten om de toetsen te verantwoorden.
- In verschillende verantwoordingsdocumenten ontbrak het niveau waarop de toetsing was afgenomen (beginners-, gevorderd- en eindniveau).
- Niet alle toetsen hebben het beheersingsniveau en dekking volgens het KD.

Doelstelling opzet volgens KD tot en met 2010

- Vervolgen met het organiseren van interne audit voor die opleidingen die werken met de KD's.
- Met hulp van externe deskundigheid wordt één set exameninstrumenten ingezet voor alle sectoren zodat een kwalitatief goede verantwoording mogelijk wordt.
- Met behulp van twee externe deskundige wordt een scholingstraject opgezet zodat een kwalitatief goede verantwoording verder kan worden uitgebreid. De opzet van de scholing is verwoord in het memo scholingsopzet.
- Vragenlijst ontwikkelen voor docenten. In deze vragenlijst worden vragen opgenomen over het hanteren van de exameninstrumenten.

Het invoeren van een verantwoordingstraject voor de KD opleidingen vraagt zeer veel inzet van alle medewerkers, die betrokken zijn bij de MBO opleidingen. De vele versies -van het KD- die in de loop van de jaren zijn verschenen heeft daar extra druk op gelegd. Het inschakelen van externe deskundigen heeft wel verlichting en duidelijkheid gegeven maar het werk dient wel gedaan te worden.

Verder is het vooral voor die opleidingen die met verschillende versies van een KD werken in verschillende schooljaren een opgave om verantwoording af te leggen. Het werken met een conversiemodel biedt dan wel uitkomst, maar de druk om een goede verantwoording op te zetten blijft aanwezig.

Het vormgeven en uitwerken van toetsbeleid kan verdere invulling geven aan kwalitatief goede toetsing.

4. Toetsbeleid (standaard 5 en 6)

Het Scheepvaart en Transport College hanteert voor die opleidingen die uitgaan van een KD een gemeenschappelijk toetsbeleid. Het Scheepvaart en Transport College streeft ernaar om toetsen te ontwikkelen:

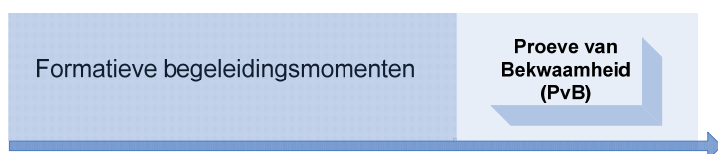
- waarin het bedrijfsleven vertrouwen heeft
- welke mede vastgesteld zijn door het bedrijfsleven
- waarover de deelnemers tevreden zijn (over inhoud, afname, beoordeling, bekendmaking en inzage)
- waarbij deskundige toetssamenstellers, beoordelaars en vaststellers betrokken zijn
- waarbij externe deskundigen betrokken zijn
- die inhoudelijk voldoen aan de in het KD genoemde competenties
- die toetstechnisch voldoen (valide, betrouwbaar, objectief, transparant en gestandaardiseerd).
- bij de ontwikkeling van de Proeven van Bekwaamheid (PvB's) wordt rekening gehouden met de 7 standaarden van de onderwijsinspectie:
 - o Standaard 1: Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.
 - o Standaard 2: De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.
 - o Standaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen.
 - o Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.
 - o Standaard 5: De examineringprocessen zijn transparant.

- Standaard 6: De examineringprocessen zijn geborgd.
- Standaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

Toetsen

Toetsen die meetellen voor het behalen van het diploma worden ook wel Proeven van Bekwaamheid (PvB's) genoemd. Een PvB kan bestaan uit verschillende toetsen welke op verschillende manieren worden afgenomen (methodenmix). Toetsen binnen een PvB worden afzonderlijk of geïntegreerd beoordeeld. Na afronding van alle Proeven van Bekwaamheid heeft de deelnemer bewezen dat hij de gestelde eisen op eindniveau beheerst. De PvB's worden dan ook wel summatieve (afsluitende) toetsen genoemd. Na het behalen van alle PvB's, heeft de deelnemer het diploma behaald.

Door middel van het onderwijsprogramma worden de deelnemers zo goed mogelijk voorbereid op het behalen van de PvB's. Het traject tot aan de PvB wordt ook het formatieve traject genoemd. In het formatieve traject ontwikkelt de deelnemers de kennis, vaardigheden en houding die hij nodig heeft voor het behalen van de PvB. Tijdens het formatieve traject krijgt de deelnemer inzicht in zijn ontwikkeling, zodat de deelnemer weet op welke gebieden hij zich nog verder moet ontwikkelen.

Figuur 9: Begeleidingsmomenten en PvB

Formatieve toetsen

Om de voortgang van de deelnemer zo goed mogelijk te kunnen monitoren worden tijdens het formatieve traject meetmomenten gehouden, die inzicht geven in de ontwikkeling van de deelnemer. Dit kunnen meetmomenten zijn in de vorm van opdrachten of toetsen. In deze meetmomenten laat de deelnemer zien of hij zich voldoende heeft ontwikkeld en of hij het benodigde niveau heeft behaald om deel te nemen aan de PvB.

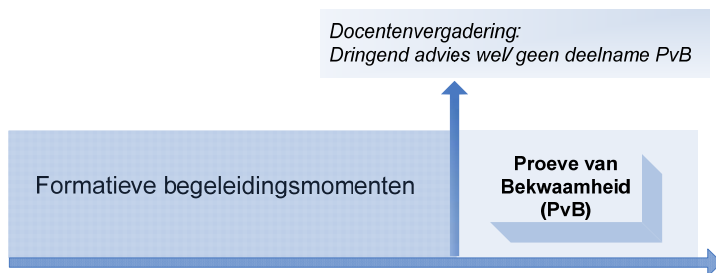
Op basis van de uitkomsten van de meetmomenten en andere informatie kan een dringend advies tot wel of geen deelname aan de Proeve van Bekwaamheid gegeven worden.

Summatieve toetsen

Deelname PvB

De uitkomsten van de meetmomenten tijdens het formatieve traject worden besproken in de docentenvergadering. Hierbij wordt tevens gekeken naar het gedrag en de inzet van de deelnemer. Op basis van deze vergadering wordt een (dringend) advies uitgebracht tot wel of geen deelname aan de Proeve van Bekwaamheid (PvB).

De adviezen van de docentenvergadering worden schriftelijk vastgelegd in een voortgangsrapportage die de deelnemers na afloop van de docentenvergadering ontvangen. Indien de deelnemer een dringend negatief advies krijgt vanuit de docentenvergadering, neemt de mentor contact op met (de ouders/ verzorgers van) de deelnemer. Het advies wordt vastgelegd in een brief en aan de deelnemers en ouders/verzorgers verstuurd.

Figuur 10: Docentenvergadering

Afname PvB

Het Scheepvaart en Transport College heeft ervoor gekozen om de Proeven van Bekwaamheid in principe binnenschools af te nemen omdat het Scheepvaart en Transport College zelf beschikt over verschillende leeromgevingen die de beroepscontext zo dicht mogelijk en geobjectiveerd nabootsen zoals simulatoren en trainingscentra. Op deze wijze wordt voorkomen dat het succes van de deelnemer afhankelijk is van een willekeurig bedrijf. Er zijn minimaal 2 en maximaal 4 PvB's per jaar. Om de studievoortgang te stimuleren en heldere normen te stellen naar deelnemers zullen heldere spelregels worden toegepast. Zo zal er in het eerste en tweede jaar sprake zijn van een Bindend Studieadvies. Summatieve toetsen kunnen maximaal eenmaal per jaar herkanst kunnen worden.

Ontwikkeling PvB's

Om te meten of een deelnemer alle kerntaken, werkprocessen en competenties op eindniveau beheerst worden PvB's afgenomen. Door middel van een PvB wordt beoordeeld of een deelnemer (een deel van) de kerntaken, werkprocessen en competenties beheerst. De prestatie-indicatoren worden bij de beoordeling als hulpmiddel gebruikt. Alle PvB's van een opleiding dekken samen het kwalificatiedossier op eindniveau. Om dit te waarborgen worden een aantal instrumenten gehanteerd binnen het STC voor het ontwikkelen van PvB's:

- Elke opleiding stelt een *toetsplan* op waarin de relatie tussen de Proeven van Bekwaamheid en het Kwalificatiedossier en de verdeling van het aantal Proeven van Bekwaamheid over de opleiding staat beschreven.
- Per PvB wordt een toetsmatrijs opgesteld, die wordt afgeleid van het toetsplan. De toetsmatrijs is een hulpmiddel voor de toetsconstructie, waarin de validiteit van de toets verantwoord wordt.
- Uit het beoordelingsmodel van de PvB zelf blijkt vervolgens hoe de betreffende onderdelen van het KD, aan de hand van de prestatie-indicatoren worden beoordeeld.
- Uit de jaarwijzers en studiewijzer blijkt tevens hoe het onderwijsprogramma de deelnemer voorbereidt op de PvB. De jaarwijzers en studiewijzers borgen daarmee de relatie tussen onderwijs en examinering. Dit wordt ook beschreven in het opleidingsplan.

Verantwoording toets	Benodigde documenten en instrumenten
Sluit toetsing aan bij KD?	Toetsplan Toetsmatrijs PvB met beoordelingsmodel
Sluit toetsing aan bij inhoud onderwijs?	Opleidingsplan, jaarwijzers en studiewijzers

Figuur 11: Benodigde documenten ontwikkeling PvB

Beoordelen PvB

De verschillende toetsen waaruit een Proeve van Bekwaamheid bestaat worden beoordeeld aan de hand van een antwoord- of beoordelingsmodel. Om de objectiviteit te vergroten wordt er voor zover mogelijk gebruik gemaakt van meerdere beoordelaars. Het bedrijfsleven heeft een adviserende rol in de beoordeling van de Proeve van Bekwaamheid (PvB). De beoordelaar(s) van het Scheepvaart en Transport College beslist over de uiteindelijke beoordeling.

Beroeps Praktijk Vorming (BPV) en summatief toetsen

Het Scheepvaart en Transport College heeft er niet voor gekozen om summatieve toetsen in de BPV af te nemen daar waar het Scheepvaart en Transport College zelf over alle kennis, beroepsomgevingen en trainingcentra kan beschikken. De afhankelijkheid van het bedrijfsleven zou te groot worden en in tijden van recessie of slechte arbeidsmarkt zouden de opleidingen hun verplichtingen naar de deelnemer mogelijk niet meer na kunnen komen. Daar waar toetsing wel plaats vindt in het bedrijfsleven worden goede afspraken gemaakt over opleiding en certificering van beoordelaars. Het STC stelt vast of die certificering voldoet, omdat zij te allen tijde wordt aangesproken op de kwaliteit.

Cijferregistratie

Met behulp van het computerprogramma Magister worden de summatieve beoordelingen, de formatieve meetmomenten of toetsen en andere informatie van deelnemers geregistreerd. De deelnemer, ouders/ verzorgers, docenten, het sectorhoofd en de mentor kunnen de studieresultaten van een deelnemer bekijken.

Bekendmaking summatieve toetsen

- Het studiejaar is verdeeld in perioden. Bij de aanvang van elk studiejaar ontvangt de student een overzicht van de toetsplanning over de perioden van het schooljaar.
- Toetsen worden tevens in Untis vermeld.
- PvB's worden altijd op vaste momenten afgenomen, deze momenten zijn niet zelf door de deelnemer te bepalen.

De voorwaarde voor het verlopen van het examenproces staat beschreven in de algemene onderwijs en examenregeling (zie ook hoofdstuk wettelijke eisen). Deze regeling wordt elk jaar door de examencommissie geëvalueerd en voorgelegd aan het CvB. Hierna stelt het CvB de algemene- en specifieke onderwijs en examenregeling vast.

Het onderwijsconcept, waar het hoofdstuk toetsbeleid een onderdeel van is, is besproken met de docenten, MR, bedrijfstakcommissies, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en in april 2009 vastgesteld in het CvB.

Doelstelling toetsbeleid tot en met 2010

- Om de implementatie van het toetsbeleid te meten zullen vragen opgenomen worden in een enquête. Deze enquête, ingevuld door de docenten zal eind 2009 worden afgenomen. De verbeterpunten zullen worden opgenomen in het jaarverslag examinering van 2010.

5. Kwaliteit examenprocessen (standaard 5)

Een van de belangrijke indicatoren van het domein kwaliteit van de examenprocessen is of de afname van de toetsen, beoordeling van de toetsen en diplomering deugdelijk is.

Om dit te kunnen meten heeft het STC vragenlijsten laten invullen door deelnemers. De afname en beoordeling zijn onderdelen van deze vragenlijst.

Aan de hand van proces verbalen die opgesteld zijn tijdens het afnemen van een toets en het verslag van de docentenvergaderingen wordt bepaald of de toetsing deugdelijk is verlopen. In de docentenvergaderingen worden de afname en beoordeling van de toetsen geëvalueerd. De bevindingen van de docentenvergadering en de evaluatie van de toetsafname en beoordeling worden voorgelegd aan de subexamencommissie. Een verslag hierover wordt verstuurd naar de secretaris van de examencommissie.

Aan het eind van de opleiding adviseert de docentenvergadering de subexamencommissie of een deelnemer in aanmerking komt voor een diploma. Dit vindt plaats op grond van de in het leerlingvolgsysteem verzamelde gegevens in relatie tot de voorwaarde welke zijn vastgelegd in het onderwijs en examenregeling (algemeen en specifiek). De subexamencommissie stelt, na controle van de gegevens, aan de examencommissie voor om over te gaan tot de diploma uitreiking.

Score op het onderwerp examenprocessen

Door het College van Bestuur is een norm vastgesteld. De norm moet voldoende zijn en is voor de analyse van dit onderzoek vastgesteld op een 6 of 60%. Eventuele aanvullende gegevens uit de interne en of externe onderzoeken worden in de analyses meegenomen.

In het volgende schema worden de scores per vraag uit de vragenlijsten van Odin 4 en 5 en de scores uit eigen vragenlijst “Tevredenheid deelnemers over examinering” geplaatst. Hierna volgt een analyse over de resultaten en worden verbeterdoelstellingen geformuleerd.

De Odin vragenlijsten hebben een 5 puntenschaal en de eigen vragenlijst heeft een 4 puntenschaal. Deze scores worden omgezet naar een tienpuntenschaal (5 puntenschaal maal 2 en 4 puntenschaal maal 2.5).

Schema 1 examenproces Odin op een 5 puntenschaal en eigen vragenlijst een 4 puntenschaal

	Odin 5 (resp. 704) 2008	Odin 4 (resp. 2029) 2007	Eigen vragenlijst tevredenheid 2009	Tienpunten- schaal Odin 2008	Tienpunten- schaal eigen vr. lijst 2009
Tijdstip toets tijdig bekend	3.89	4.26 (8.5)	2.9	7.78	7.25
Inhoud toets tijdig bekend	3.69		2.8	7.38	7.07
Uitslag toets tijdig bekend	3.31	3.61 (7.2)	2.7	6.62	6.75
Aansluiting toets bij lesstof	3.74	3.93 (7.9)	3.0	7.48	7.50
Tevredenheid wijze van toetsen	3.51	3.75 (7.5)	2.7	7.02	6.75
Goed beeld eigen studievoortgang	3.55			7.10	
Zelfde wijze van beoordelen	3.45			6.90	
Gemiddelde		3.89 (7.78)		7.18	7

Analyse examenproces d.m.v. vragenlijsten

Uit de scores in het schema toetsing over het tijdstip, de inhoud, de uitslag, de tevredenheid, de wijze van beoordelen en het beeld over de studievoortgang van de toetsing blijkt dat alle onderwerpen boven de norm scores. Wanneer de gemiddelde waardering op het onderdeel toetsing uit de Odin vragenlijst 2008 (7.18) wordt vergeleken met de gemiddelde scores uit Odin 4 (2 maal 3.89 is 7.78) blijkt dat de tevredenheid over de uitvoering van de toetsing iets terug is gelopen. Verder blijkt dat de scores op onderwerpen uit de Odin vragenlijst van 2008 en de score op eigen vragenlijsten uit 2009 niet veel verschillen. Er is dus een relevante overeenkomst en daardoor een betrouwbare uitspraak te doen over het onderwerp uitvoering van de toetsing.

Als de gegevens van Odin 4 en 5 met elkaar worden vergeleken blijkt dat de deelnemer minder tevreden is over het tijdstip waarop de toets bekend wordt gemaakt, het tijdstip waarop de uitslag bekend wordt gemaakt, de aansluiting bij de lesstof en de tevredenheid over de wijze van toetsing is verminderd. Om verdere daling te voorkomen dienen deze onderwerpen onder de aandacht te blijven, ondanks dat zij boven de norm scores.

Doelstellingen examenprocessen tot met 2010

- Het tijdstip van de toetsafname, inhoud en uitslag van de toets beter communiceren met de deelnemer.
- De toetsing beter laten aansluiting bij de lesstof en de tevredenheid over de wijze van toetsen vergroten.

In het schema 2 over het examenproces worden de vragen, welke niet te vergelijken zijn met de Odin vragenlijst, uit het eigen tevredenheidsonderzoek over examinering opgenomen.

Schema 2 examenproces eigen vragenlijst op een 4 puntenschaal

	Eigen vragenlijst tevredenheid 2009	Tienpunten-schaal eigen vr. lijst 2009
Geïnformeerd over planning van de toets	2.8	7
Voorafgaande aan toets geïnformeerd over de manier van toetsing	2.5	6.25
Voorafgaande aan de toets geïnformeerd over de regels tijdens de toetsing	2.9	7.25
Informatie over de beoordelingscriteria ontvangen	2.3	5.75
Duidelijkheid over de beoordelingscriteria	2.4	6
Op welke manier het cijfer voor de toets wordt berekend	2.1	5.25
Duidelijkheid over een voldoende of onvoldoende	2.8	7
Tevreden over de beoordeling van de toets	2.6	6.5
Aanwijzingen bij de toetsopdracht duidelijk of volledig	2.7	6.75
Is het helder wat er verwacht wordt bij een vraag of opdracht	2.7	6.75
Is het taalgebruik van de vragen en opdrachten duidelijk	2.8	7
De afname van een toets verloopt goed	2.9	7.25
Gemiddelde	2.8	7

In 2009 is er voor het eerst gebruik gemaakt van deze vragenlijst. Hierdoor kan de analyse niet worden vergeleken met voorgaande jaren. De serie vragen gaat over het proces voorafgaande aan de werkelijke toetsing en de duidelijkheid van de inhoud van de toetsen. Als de norm (6) wordt gehanteerd blijkt dat de informatie over: de beoordelingscriteria, en de informatie over de manier waarop het cijfer wordt berekend onder de norm scoren. Deze onderwerpen verdienen dan ook extra aandacht.

Doelstelling examenprocessen tot en met 2010

- Informatie aan deelnemers verbeteren m.b.t. de manier van toetsen, de beoordelingscriteria en over de manier waarop het cijfer wordt berekend

6. Kwaliteitssysteem (standaard 6)

Het Scheepvaart en Transport College staat garant voor kwalitatief goede beroepsgerichte opleidingen. Om dit te bereiken wordt de kwaliteit van het onderwijs en examinering, zowel intern als extern bewaakt. De kwaliteitszorg in relatie tot de sectoren en bestuur wordt in 2009 verder ingevuld. Het STC heeft in de afgelopen jaren toegewerkt naar een kwaliteitssysteem waar in de Bedrijfstakcommissies, de Raad van Advies en Bestuur een plaats heeft gekregen.

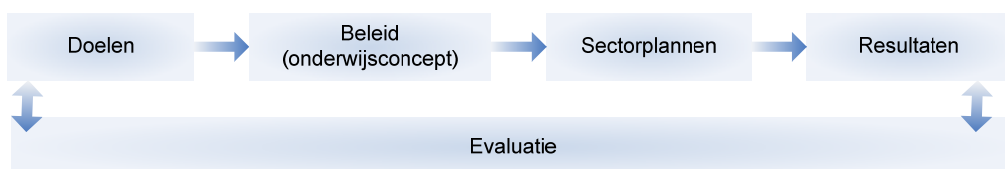
Kwaliteitssysteem

Het Scheepvaart en Transport College heeft een kwaliteitssysteem ontwikkeld om de kwaliteit van het onderwijs en examinering hoog te houden. De aanpak van ieder kwaliteitssysteem in het Scheepvaart en Transport College is gebaseerd op de 'PDCA cyclus' (Plan, Do, Check, Act). Deze cyclus geeft de essentie van het kwaliteitssysteem weer.

- Plan:** De visie en uitgangspunten voor onderwijs en examinering staan beschreven in het onderwijsconcept. Vervolgens wordt het beleid vertaald in meetbare doelstellingen.
- Do:** De doelstellingen worden uitgevoerd.
- Check:** De resultaten van de plannen worden gemeten en vergeleken met de gestelde doelen. De behaalde resultaten worden geëvalueerd.
- Act:** Afwijkingen leiden tot aanpassingen van acties of indien nodig tot aanpassing van de doelstellingen.

Kwaliteitszorg in relatie tot sectoren en bestuur

Allereerst formuleert het College van Bestuur (CvB) het beleid voor het MBO. Vanuit het beleid worden doelen opgesteld voor het MBO-onderwijs. De doelstellingen worden vanuit centrale beleidsdocumenten, het kwaliteitszorgverslag, voorwaarden uit het onderwijsconcept en het jaarverslag examinering, uitgewerkt in een sector- of afdelingsplan. Deze plannen hebben een uniform format waarin analyses over kansen en bedreigingen kenbaar worden gemaakt. Dit plan moet door het CvB goedgekeurd worden om uitgevoerd te worden. De opleidingsteams en stakeholders worden geïnformeerd over het plan, daarna wordt het plan uitgewerkt in actiepunten en uitgevoerd. Evaluatie zal regelmatig plaatsvinden in gesprekken tussen het sectorhoofd/ afdelingsdirecteur en het betreffende CvB-lid. Het sectorhoofd/afdelingsdirecteur zorgt voor een identieke evaluatie met het opleidingsteam. De evaluaties (onder andere door interne audits) leiden tot aanpassingen (verbeterplannen) die tot aangepast handelen of tot bijstelling van de doelstellingen leiden. Het sectorplan of afdelingsplan en de opgenomen verbeterpunten worden twee maal per schooljaar besproken met de docenten, sectorhoofden en het College van Bestuur. Tevens wordt er een kwaliteitszorgverslag opgesteld. Het kwaliteitszorgverslag wordt besproken met de sectorhoofden, en het CvB. Van het CvB gaat het verslag terug naar de sectorhoofden. De vorderingen die gemaakt zijn worden gespiegeld aan het kwaliteitszorgverslag. De vorderingen worden gevolgd door het CvB. De vorderingen staan op de agenda tijdens management-overleggen, MBO-overleggen, en docentenvergaderingen. Om de kwaliteit te monitoren leggen sectorhoofden verantwoording af over de verbeteracties. Deze interne verbetercyclus kent een looptijd van één jaar, jaarlijks worden de sector- of afdelingsplannen opgesteld en geaccordeerd. De evaluaties vinden vaker plaats.

Figuur 1: Interne verbetercyclus

Kwaliteitszorg in relatie tot sectoren- deelnemers, ouders/ verzorgers

Er worden verschillende instrumenten ingezet om te ‘checken’ of het beleid uitgevoerd wordt. Er worden vragenlijsten verstuurd naar onder andere deelnemers, ouders/ verzorgers en bedrijven. De vragenlijsten worden aangevuld met het tevredenheidonderzoek ‘ODIN’. Op deze manier wordt het mogelijk verantwoording over verbeteractiviteiten aan derden af te

leggen en ontstaat er een interne verbetercyclus. Aan de hand van de uitkomsten van de vragenlijsten en het tevredenheidonderzoek worden er sectorplannen met verbeteracties opgesteld ('act').

Kwaliteitszorg in relatie tot “externe” vertegenwoordigers

De externe verantwoording wordt bereikt door:

- Geregeld overleg met de Bedrijfstakcommissies
- Advisering Raad van Advies aan College van Bestuur
- Toezicht Bestuur
- Onderwijsinspectie

Bedrijfstakcommissies

Elke bedrijfstak heeft een eigen Bedrijfstakcommissie, die voorgezeten wordt door één van de leden, die uit het bedrijfsleven afkomstig is. Hiermee wordt de onafhankelijkheid zoveel mogelijk gewaarborgd.

De Bedrijfstakcommissies adviseren de MBO-sectoren gevraagd en ongevraagd over de inhoud, kwaliteit van een examen, veranderingen, vernieuwingen en behoeften van de opleidingen van de desbetreffende bedrijfstak. Alle voorzitters van de bedrijfstakcommissies hebben zitting in de Raad van Advies. Zij bespreken onderwerpen die te maken hebben met onderwijs en kwaliteit binnen de Raad van Advies. Eén vertegenwoordiger van de Raad van Advies heeft een zetel in de Raad van Toezicht. De bedrijfstakcommissies leveren ook leden aan voor de vaststellingscommissie.

Raad van Advies

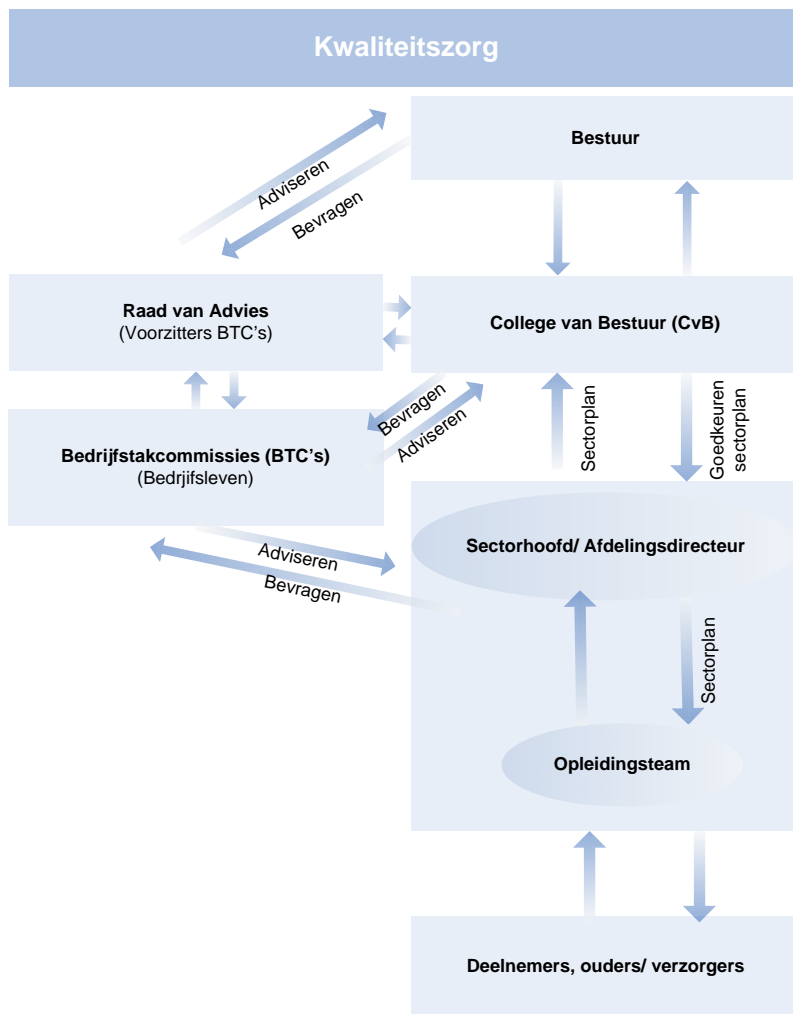
De Raad van Advies is het hoogste onafhankelijke adviesorgaan, bestaande uit vertegenwoordigers van de Bedrijfstakcommissies, welke het Bestuur en het College van Bestuur adviseren.

Bestuur

Het Bestuur adviseert het College van Bestuur (CvB) over alle zaken die voor het gesubsidieerde onderwijs van belang zijn. Het Bestuur vraagt hierbij de Raad van Advies om advies. Als de wetswijziging inzake Bestuur in het beroepsonderwijs is aangenomen, zal het Bestuur overgaan in een Raad van Toezicht.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie heeft een toetsende rol met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs. De onderwijsinspectie stelt naar aanleiding van haar onderzoek een inspectieverslag op en verlangt naar aanleiding van gevonden gebreken verbetering en begeleidt en ondersteunt scholen. In onderstaand figuur wordt de kwaliteitszorg van het Scheepvaart en Transport College weergegeven.

Figuur 2: Kwaliteitszorg

Vormen van onderwijs en examinering

De middelen die het STC tot haar beschikking heeft om het onderwijs en examinering vorm te geven en in te richten worden gekenmerkt door een professionele omgeving, zoals: full-mission simulator, simulatoren, praktijklokalen, leslokalen met interactieve elektronische borden, schepen, computerlokalen en collegezalen. In deze omgevingen worden de ‘lessen’ en examens opgezet vanuit de beroepscontext. Een ander middel dat het STC inzet is de professionele populatie, deze wordt gekenmerkt door de docent en ondersteunend personeel die zijn opgeleid om het werk naar tevredenheid te verrichten. Begeleiding en scholing van startende docenten en docenten die langer in dienst zijn is hiervoor een voorwaarde. Deze middelen helpen het STC kwalitatief goed onderwijs en examinering te kunnen verzorgen.

- Om de implementatie van het kwaliteitszorg m.b.t. examinering te kunnen volgen zullen vragen opgenomen worden in een enquête. Deze enquête, ingevuld door de verschillende belanghebbende (stakeholders) zal eind 2009 worden afgenomen. De verbeterpunten zullen worden opgenomen in het jaarverslag examinering van 2010.

7. Wettelijke eisen (standaard 7)

Dit hoofdstuk wordt niet alleen gekenmerkt door de wettelijke bepalingen zoals bedoeld in de WEB maar ook door de zorgplicht (Wet DAL) die het STC op zich neemt in het kader van de voorlichting over onderwijs en examinering.

Een klachtenregeling is niet voorgeschreven in de wet voor de MBO-sector (de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)), maar wel in de wet die voor heel Nederland geldt, de Algemene wet bestuursrecht. Ook zonder wettelijke verplichtingen zou sprake moeten zijn van een goede klachtenprocedure. Deze past bij de verhoudingen in een school en bij de positie van deelnemers in het MBO.

In de Algemene wet bestuursrecht zijn allerlei regels te vinden over klachtenbehandeling. Deze gaan over het gedrag van een bestuursorgaan en alle personen, welke onder de verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan vallen. Binnen het STC is het CvB het bestuursorgaan en vallen alle medewerkers van de school (managers, leraren en ondersteunend personeel) daaronder. Nog concreter: als een deelnemer een klacht wil indienen tegen een leraar, dan is dat wettelijk mogelijk volgens de Algemene wet bestuursrecht en is de school wettelijk verplicht een goed systeem van klachtenbehandeling te hebben

De MBO afdeling van het STC heeft in het kader van de kwaliteitszorg een klachtenregeling opgesteld. In deze klachtenregeling wordt door het STC vastgelegd op welke manier en met hulp van wie de deelnemers een klacht kunnen indienen. De belangrijkste kenmerken zijn het instellen van een vertrouwenspersoon, een klachtencommissie, de procedure bij de klachtencommissie, de besluitvorming door het bevoegd gezag en de toelichting.

Verder is er een onderwijs en examenregeling opgesteld, deze bestaat uit:

- de algemene onderwijs- en examenregeling waarin de voorwaarde van het examenproces wordt uitgewerkt, het bezwaar en het beroep vastgelegd. De deelnemer kan in beroep gaan tegen een beslissing van de examen- of subexamencommissie en de examinerator. De commissie van beroep is ingesteld en de leden zijn benoemd.
- de specifieke onderwijs- en examenregeling of opleidingsplan waarin het examenprogramma is vastgelegd.

In 2008 is in aanvulling op de onderwijs- en examenregeling een deelnemersstatuut opgesteld en vastgesteld door het CvB. In dit statuut staan de algemene bepalingen over rechten en plichten van de deelnemer genoemd. Deze algemene bepalingen moeten, in combinatie met de onderwijsovereenkomst de afspraken met de deelnemer vastleggen.

Tijdens overleggen met MR en het CvB worden deelnemers, ouders en medewerkers, onder andere, betrokken bij en geïnformeerd over de kwaliteit van onderwijs en examinering.

Score op het onderwerp wettelijke eisen

In de schema's 1 en 2 worden de scores per vraag uit de vragenlijsten van Odin 4, 5 en de eigen vragenlijst geplaatst. Relevante vragen uit de eigen vragenlijst "Tevredenheid deelnemers over examinering" die betrekking hebben op de wettelijke eisen worden in deze schema's meegenomen. Hierna volgt een analyse over de resultaten en worden verbeterdoelstellingen geformuleerd.

Schema 1 wettelijke eisen vanuit Odin en eigen vragenlijst

<i>Odin vragenlijst</i>	<i>Odin 5 (rep 704) 2008</i>	<i>Odin 4 (res 2029) 2007</i>	<i>Odin 5 10-puntenschaal</i>
Goed geïnformeerd over rechten en plichten	3.07	3.35	6.14
Regels consequent toegepast	3.21		6.42
Gem. organisatie	3.14	3.35	6.28
Mogelijkheid tot inspraak	2.96		5.92
Wordt jouw mening van belang geacht	2.82	2.99	5.64
Zelf actief meedoen over beleid op school	2.76	2.29	5.52
Gem. inspraak	2.85	2.64	5.69
<i>Eigen vragenlijst</i>	<i>Ja</i>	<i>Nee</i>	<i>Norm</i>
Wordt er iets gedaan met resultaat van deze enquête	34%	66%	
Op een andere manier betrokken bij verbetering examen	22%	78%	
Gem. inspraak ja vragen uit eigen vragenlijst	28%		60%

Analyse wettelijke eisen

Uit de scores (schema 1), op het onderdeel organisatie, blijkt dat op de 2 vragen uit Odin 5 een gemiddelde van 6.28 wordt gescoord. De norm is een 6 op een tienpuntenschaal, dus deze score is boven de norm. Dit betekent dat de deelnemer voldoende wordt geïnformeerd over de rechten en plichten en dat regels consequent worden toegepast. Als de score wordt vergeleken met die van Odin 4 is de tevredenheid m.b.t. het informeren over de rechten en plichten teruggelopen.

Wanneer de gemiddelde scores op het onderdeel inspraak uit Odin 5 (5.69) worden vergeleken met de norm (een 6) blijkt dat de norm niet wordt gehaald. Dit betekent dat de deelnemers ontevreden zijn over: * inspraak, de mening en of een deelnemer actief kan meedoen in het vormen van beleid.

Vanuit de scores op de eigen vragenlijst “Tevredenheid examinering” blijkt dat 34% van de deelnemers denkt dat er iets met de uitslag van de enquête wordt gedaan. 22% Van de deelnemers voelt zich op één of andere manier betrokken bij verbetering van het examen. Beide scores onder de norm van 60%. Er is een relevante overeenkomst met de score op het onderdeel inspraak uit de Odin 5 vragenlijst. Daardoor is er een betrouwbare uitspraak te doen over het onderwerp inspraak.

Score op het onderwerp wettelijke eisen vanuit de eigen vragenlijsten

Het STC heeft in vragenlijst “Tevredenheid van deelnemers over examinering” een aantal vragen opgenomen die te maken hebben met wettelijke eisen zoals : inzagerecht, klachten over examinering, tevredenheid over de klachtafhandeling en begeleiding tijdens de klachtenbehandeling over examinering.

Schema 2 vragen m.b.t. wettelijke eisen vanuit eigen vragenlijsten

Vragen	Score op ja nee
Inzage mogelijk in het beoordeelde werk	60% zegt ja
Tevreden over de wijze van inzage	77% zegt ja
Klachten kunnen indienen over toetsen/examen	64 zegt ja
Op de hoogte hoe je een klacht indient	33% zegt ja
Wel eens een klacht ingediend	22% zegt ja
Tevreden hoe de klacht is behandeld	43% zegt ja
Op de hoogte van Cie. van beroep	15% zegt ja
Wel eens bezwaar ingediend	6% zegt ja
Tevreden over begeleiding tijdens indienen bezwaar	75% zegt ja
Tevreden over wijze hoe bezwaar is behandeld	75% zegt ja

Analyse 2: wettelijke eisen

In schema 2 worden onderwerpen uit de eigen vragenlijst welke betrekking hebben op de wettelijke eisen geordend. Onderwerpen zijn: inzagerecht, indienen van klachten en onderdelen uit de algemeen onderwijs en examenregeling. Deze onderwerpen hebben te maken met de wettelijke eisen van deelnemers in het kader van examinering.

Uit de scores in schema 2 blijkt dat de tevredenheid over de wijze van inzage, begeleiding en de wijze waarop bezwaar kon worden ingediend goed is. Niet iedere deelnemer weet dat het mogelijk is om het gemaakte examenwerk in te zien. De norm van 60% is dan wel gehaald maar alle deelnemers zouden op de hoogte moeten zijn van de mogelijkheid om inzage te hebben in het gemaakte examenwerk.

Verder blijkt dat 33% van de deelnemers op de hoogte is van de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Ook is 43% tevreden over de afhandeling van een klacht en 15% is op de hoogte van het bestaan van de Cie. van beroep. Deze onderdelen scoren onder de norm van 60%.

Het percentage leerlingen dat een klacht (22%) of een bezwaar (6%) heeft ingediend is niet om te zetten in de meldingen die bekend zijn bij de voorzitters van de subexamencommissie of CvB. Waarschijnlijk zijn dit opmerkingen die gemaakt zijn naar de beoordelaars van een toets. Deze opmerkingen (klacht of bezwaar) hebben in 2009 geleid tot één officiële klacht. Er zijn in 2007 geen beroepsprocedures met betrekking tot de examinering ingesteld. In 2008 waren dat er twee. Deze zijn naar tevredenheid van de deelnemers opgelost. Op grond van deze twee zaken heeft de examencommissie verbetervoorstellen opgesteld met betrekking tot een dwingend advies in het kader van de studievoortgang en de beroepsprocedure aangescherpt in het deelnemersstatuut.

Doelstellingen wettelijke eisen n.a.v. interne en externe onderzoek

Vanuit de analyses over standaard 7 “De instelling voldoet aan de wettelijke eisen” blijkt dat er een aantal verbeterpunten geformuleerd dient te worden:

Vanuit bovenstaande analyses worden de volgende doelstellingen vastgelegd.

Doelstellingen wettelijke eisen tot en met 2010

- Meer bekendheid geven en belang hechten aan de leerlingenraad en de medezeggenschapsraad
- Deelnemers in alle leerjaren informeren over rechten en plichten
- Mogelijkheid tot inspraak van de deelnemer vergroten

- Meer naar de mening van deelnemers vragen
- Inzagerecht breder kenbaar maken.

Deze doelstellingen worden zowel intern als extern besproken met belanghebbenden en opgenomen in afdelingplan en sectorplannen.

8. Evaluatie doelstellingen tot en met 2008

Vanuit eerdere gehouden enquêtes, interne audits en externe audit zijn doelstellingen geformuleerd in verschillende jaarverslagen vanaf maart 2007. In dit jaarverslag 2009 is het van belang om ook terug te kijken naar de resultaten die zijn behaald.

De inspectie van onderwijs heeft in maart 2008 een onderzoek gedaan naar examinering. Uit het verslag van de inspectie over de kwaliteit van de examinering blijkt dat het STC voldoet aan de wettelijke eisen rondom examinering. Hierover zijn dan ook in 2008 geen doelstellingen geformuleerd. Wel is de kwaliteit van examinering verder vergroot door het behalen van doelstellingen uit eerdere jaarverslagen.

Uit de sector- en afdelingsplannen (versie 2007) opgenomen doelstellingen rond de wettelijke eisen blijkt dat:

- Iedere sector besprekingen houdt met deelnemers. In ieder geval over de uitslagen van de vragenlijsten.
- Er een wervingscampagne opgezet zou worden over leerlingen- en medezeggenschapsraad.
- Er een commissie van beroep zou worden opgezet.

In de schooljaren 2006/ 2007 en 2007/2008 zijn er besprekingen gehouden met deelnemers over onder andere de uitslagen van vragenlijsten. De wervingscampagne voor het versterken van de leerlingenraad en MR is niet goed van de grond gekomen. De commissie van beroep is in maart 2007 ingesteld.

Doelstellingen tot en met 2008 waren:

- Betrouwbaarheid van het afnameproces en het invoeren van een cijfer in het cijferregistratiesysteem vergroten. ***Dit punt is behaald*** door invoerprocedures op het niveau van de sectoren.
- In alle sectoren het bedrijfsleven blijven betrekken bij de beoordeling. Ontwikkelen van een checklijst, zodat er een eenduidige beoordeling van het toetsproces kan plaatsvinden. ***Dit punt is behaald***. Zie verslag interne audit 1.2 (standaard 1)
- Verbeteren van de toetstechnische kwaliteit van de beoordelingen in de opleidingen Planner Wegtransport en Warehouse Voorman voor maart 2006. ***Dit punt is behaald***. Zie rapport van bevindingen KCE juni 2006.
- Door de afdeling Innovatie en Kwaliteit (I&K) wordt een interne audit opgezet om de kwaliteit van het examenproces en –product te verbeteren. De bevindingen worden in een jaarverslag vastgelegd. ***Dit punt is behaald***. Zie dit jaarverslag en verslag interne audit.
- Informatie over de onderwijs- en examenregeling verbeteren in de introductieperiode en de periode daarna. ***Dit punt blijft gehandhaafd***.

- Door de uitslag van de toetsen met de leerlingen te bespreken kan de score van “het omgaan” met klachten worden verbeterd. ***Dit punt blijft gehandhaafd.***
- Opzetten van een portfoliosysteem. Wordt in verschillende sectoren ***aan gewerkt*** in de uitwerking van competentiegericht onderwijs.
- De verbetering van het handboek examinering dient verder vorm te krijgen door evaluatie en het formuleren van verbeterdoelstellingen die opgenomen worden in het sectorplan. ***Dit punt is behaald.*** Zie gezamenlijk schema sectorplan en opzet handboek examinering.
- Beoordelingen laten aansluiten bij een gevarieerde didactische werkvorm (zie onderwijsvernieuwingdocument 2005). Wordt in verschillende sectoren ***aan gewerkt*** in voorbereiding op competentiegericht onderwijs.
- De norm van 70% op alle onderdelen die betrekking hebben op de beoordeling blijft gehandhaafd. Een score van 30% of meer op de onderdelen in de kolom Zwak en MZDS zijn de verbeterpunten. ***Door aanpassing van verschillende vragenlijsten is gekozen voor een norm van een 6 op een tienpuntenschaal of een score van 60% op open vragen.***
- Meer bekendheid geven en belang hechten aan de leerlingenraad en de medezeggenschapsraad. Hierna kan de kwaliteit van examinering besproken worden met leerlingenraad en eventueel met MR. ***Dit punt is niet gehaald, dit onderwerp blijft staan, zie ook hoofdstuk in dit verslag over wettelijke eisen.***
- Deelnemen aan een landelijke klachtencommissie. ***Dit punt is behaald.***
- De voorgestelde verbeteringen vastleggen in een verslag en toesturen aan de examencommissie en bespreken in de BTC. ***Dit punt is behaald.***
- Het inleveren van toetsen en het invoeren van cijfers opnemen in procedures in het handboek examinering. ***Dit punt is niet behaald. In het kader van de opzet rond invoering CGO is dit naar de achtergrond verdwenen. Bij de aanpassing van het handboek examinering richting toetsing en verantwoording van de KD wordt dit punt meegenomen.***
- Verslagen van de vaststellingscommissies en BTC bespreken in de examencommissie. ***Dit punt is behaald.***
- Communicatie opzetten tussen subexamencommissie, examencommissie en bedrijfstakcommissie. ***Dit punt is behaald.***
- Interne audit ook richten op leden vaststellingscommissie uit het bedrijfsleven en leden BTC. Dit punt is gedeeltelijk niet behaald. Interne audit richting bedrijfsleven en bedrijfstakcommissie is nog niet gehaald.
- Meer bezoek aan leerlingen op de BPV-plek. ***Dit punt is behaald.***
- De standaard voorbladen en beoordelingsmatrijzen worden op het intranet geplaatst. ***Dit punt is behaald.***
- Om de specifieke onderwijs en examenregeling (specifiek OER) te evalueren worden de beoordelingsmatrijzen vergeleken met de OER specifiek. ***Wordt na de interne audit van maart 2009 opnieuw onder de aandacht gebracht.***
- Scholing organiseren voor leden van de vaststellingscommissies zodat de kwaliteit van de beoordelingen op peil blijft. ***Wordt aan gewerkt via scholingstraject Triam Float.***

De bovengenoemde doelstellingen welke niet of gedeeltelijk behaald zijn dienen te worden opgenomen in de sectorplannen en via de activiteiten schema's en halfjaarlijkse evaluatiegesprekken met de docenten, sectorhoofden, afdelingsdirecteur en het College van Bestuur worden aanvullende activiteiten geformuleerd.

9. Verbeterschema

De interne audit, de gegevensverzameling (vragenlijsten, bevindingen inspectie en verslagen vaststellingscommissies) en de analyses hebben de genoemde doelstellingen opgeleverd. De interne audits worden opgezet met behulp van de standaarden van inspectie van het onderwijs. Uit de gegevensverzameling en analyses is een verbeterschema samengesteld. In dit schema is opgenomen wat er moet veranderen om de kwaliteit van examinering te verbeteren. Ook wordt het verbeterschema geplaatst in het jaarplan (opgesteld door CvB) alle sectorplannen en voorzien van een tijdslijn en wie wat tot zijn verantwoordelijkheid moet rekenen. Het schema wordt in het schooljaar 2009/2010 en 2010/2011 gebruikt om de voorgenomen verbeteringen te evalueren en eventueel aan te passen.

Dit jaarverslag en het verbeterschema worden ter bespreking voorgelegd aan de verschillende bedrijfstakcommissies en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven in de vaststellingscommissie. Hiermee is de kwaliteitscirkel rond.

10. Samenvatting

Vertrouwen bedrijfsleven in examinering (standaard 1)

Over het algemeen kan gesteld worden dat het bedrijfsleven vertrouwen heeft in de examinering van het STC. Het bedrijfsleven is tevreden over de inhoud en het niveau van de examens en de deskundigheid van de betrokkenen. Tegelijkertijd blijkt dat het bedrijfsleven zich te weinig betrokken voelt bij de ontwikkeling van visie en beleid en de constructie van examens. Deze betrokkenheid zal vergroot moeten worden om het vertrouwen van het bedrijfsleven in de examinering te waarborgen.

Deskundigheid betrokkenen (standaard 2)

De deskundigheid van de betrokkenen bij examinering wordt als voldoende beoordeeld. De deskundigheid wordt geborgd door training van docenten op het gebied van constructie en beoordelen. De vaststellingcommissie controleert tevens de kwaliteit van de toetsen. In het kader van competentiegericht onderwijs is het STC zich ervan bewust dat er nieuwe eisen worden gesteld aan de deskundigheid van betrokkenen. Hiervoor is een scholingstraject in gang gezet waarin aandacht is voor het construeren en beoordelen van competentiegerichte toetsen. Om toetsing in de BPV mogelijk te maken is het noodzakelijk dat beoordelaars (van het STC of het bedrijfsleven) hierop getraind worden.

Exameninstrumentarium (standaard 3 en 4)

De kwaliteit van het exameninstrumentarium voor eindtermengerichte opleidingen is van voldoende niveau. Daar waar opleidingen het niveau niet bleken te halen zijn extra maatregelen genomen in de vorm van interne audit en het verwerken van de verbeterpunten. Het STC heeft in schooljaar 2008-2009 extra geïnvesteerd in het opzetten van een deugdelijk exameninstrumentarium voor de KD-opleidingen. Door middel van een duidelijke documenten en instrumentenstructuur wordt de kwaliteit van het exameninstrumentarium gewaarborgd. Voor de implementatie van het vernieuwde instrumentarium is externe ondersteuning ingezet. Tevens is een scholingstraject in gang gezet zodat alle betrokkenen deskundig zijn om te werken met het vernieuwde instrumentarium.

Examineringsprocessen (standaard 5)

De procedures van afname, beoordeling en diplomering zijn geborgd in het onderwijsconcept, algemeen OER en het handboek examinering. De uitvoering van de procedures en de

tevredenheid van de deelnemers over de examenprocedures wordt systematisch gemeten d.m.v. verschillende vragenlijsten. De tevredenheid van deelnemers over de examenprocedures is over het algemeen voldoende tot ruim voldoende. Wel is een lichte teruggang te zien in tevredenheid in de afgelopen jaren. Om de tevredenheid op peil te houden is blijvende aandacht nodig voor de examenprocedures en de communicatie hiervan naar de deelnemers. Aandachtspunten hierbij zijn informatie over beoordelingscriteria en berekening van het cijfer.

Borging kwaliteit examinering (standaard 6)

Om de kwaliteit van de examinering te waarborgen heeft het STC examinering opgezet waarin het bedrijfsleven vertrouwen heeft en mede wordt vastgesteld door het bedrijfsleven. Regelmatig wordt de tevredenheid van de deelnemers gemeten onderwerpen zijn: de inhoud, afname, beoordeling, bekendmaking en inzagerecht van de deelnemer. Met deze gegevens worden verbeterpunten geformuleerd en actie ondernomen door de sectorhoofden. De deskundigheid van de toetsmakers, beoordelaars en vaststellers wordt regelmatig geschoold of beoordeeld door de vaststellingscommissie. Hierbij zijn externe deskundigen betrokken. Door het gebruik van exameninstrumenten (ontwikkeld door externe deskundige) voldoet de toetsing inhoudelijk aan de in het KD of eindtermen. Hierdoor voldoen de toetsen aan de toetstechnische eisen (valide, betrouwbaar, objectief, transparant en gestandaardiseerd). De maatstaf voor het ontwikkelen van de toetsen zijn de 7 standaarden van de onderwijsinspectie.

De vorderingen die gemaakt zijn worden gespiegeld aan het kwaliteitszorgverslag. De vorderingen worden gevolgd door het CvB. De vorderingen staan op de agenda tijdens management-overleggen, MBO-overleggen, en docentenvergaderingen. Om de kwaliteit te monitoren leggen sectorhoofden verantwoording af over de verbeteracties. Deze interne verbetercyclus kent een looptijd van één jaar, jaarlijks worden de sector- of afdelingsplannen opgesteld en geaccordeerd. De evaluaties vinden vaker plaats.

Wettelijke vereisten (standaard 7)

Op het gebied van de wettelijke vereisten blijkt dat deelnemers over het algemeen voldoende geïnformeerd worden over hun rechten en plichten. Op gebied van betrokkenheid van leerlingen in inspraak en medezeggenschap wordt consequent een te lage score behaald. De mogelijkheid voor de deelnemer om inspraak te hebben moeten daarom worden vergroot en beter kenbaar gemaakt worden aan de deelnemers.

11. Tot slot

Dit is het derde jaarverslag examinering van het Scheepvaart en Transport College. Er zijn veel verbeteringen voorgesteld en ook behaald. Het examenproces en –product zijn daardoor ook verbeterd. De nieuwe en niet behaalde set doelstellingen uit dit jaarverslag worden opgenomen in een verbetercyclus.

Dit jaarverslag wordt gepubliceerd op de web-site van het STC.

De doelstellingen en de te formuleren verbeterpunten moeten terugkomen in het kwaliteitssysteem (plan, do, check, act) van alle relevante partijen in de kwaliteitsketen.